

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 70.

Vydána dne 30. prosince 1937.

Cena: Kč 2.—

Obsah: (270.—274.) 270. Zákon, jímž se upravuje státní monopol umělých sladidel. — 271. Nařízení, kterým se provádí zákon ze dne 21. prosince 1937, č. 270 Sb. z. a n., jímž se upravuje státní monopol umělých sladidel. — 272. Nařízení, jímž se provádí zákon ze dne 10. června 1937, č. 112 Sb. z. a n., o povinném úředním cejchování lékařských teploměrů. — 273. Nařízení o použití převodních částek veřejnoprávního pojištění (zaopatření) ve službě vyňaté z pojistné povinnosti pensijní. — 274. Nařízení, jímž se mění nařízení zemského presidenta v Užhorodě ze dne 19. června 1934, č. 121 Sb. z. a n., kterým se zavádí nový všeobecný výpovědní a stěhovací řád pro zemi Podkarpatoruskou.

270.

Zákon ze dne 21. prosince 1937, jímž se upravuje státní monopol umělých sladidel.

Národní shromáždění republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Předmět monopolu.

(1) Předmětem státního monopolu umělých sladidel jsou:

a) veškeré organické látky uměle připravené, mající stejnou nebo větší sladivost než sacharosa (čistý řepový nebo třtinový cukr);

b) směsi látek vyrobené s použitím umělých sladidel uvedených pod písm. a), mající větší, stejnou nebo i menší sladivost než sacharosa, určené a způsobilé ke slazení;

c) vedlejší výrobky, polotovary nebo zbytky vzniklé při výrobě umělých sladidel, pokud mají stejnou nebo vyšší sladivost než sacharosa;

d) chemické výrobky, které lze proměnit v umělá sladidla jednoduchým způsobem.

(2) V pochybných případech rozhodne ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy o tom, jde-li o umělá sladidla podle tohoto zákona.

(3) Při zjištění, je-li některá látka předmětem státního monopolu umělých sladidel, se nepřihlíží ke stupni čistoty a přísadám jiných látek.

§ 2.

Správa monopolu.

Monopol umělých sladidel spravuje ministerstvo financí.

§ 3.

Výroba, obchod a spotřeba umělých sladidel a zboží, které bylo vyrobeno s použitím umělých sladidel.

(1) Vyráběti umělá sladidla, uváděti je v obchod a spotřebu je výhradním právem státu.

(2) Správa monopolu se zmocňuje, aby dočasně převedla některá práva uvedená v prvním odstavci tohoto paragrafu na jiné osoby (fysické i právnické) za podmínek stanovených vládním nařízením.

(3) Podrobná ustanovení o výrobě, prodeji, upotřebení, omezení spotřeby, dovozu, vývozu a průvozu umělých sladidel, jakož i zboží vyrobeného s použitím umělých sladidel budou vydána vládním nařízením.

§ 4.

Spotřební a monopolní dávka.

(1) Spotřební dávka z umělých sladidel vyrobených v tuzemsku je obsažena v prodejních cenách, které stanoví ministerstvo financí.

(2) Monopolní dávka se vybírá při dovozu umělých sladidel z ciziny ve výši 6— Kč za 1 kg a jednotku sladivosti. Tuto dávku je povinen zaplatiti poplatník celní pohledávky (§ 8 celního zákona ze dne 14. července 1927,

č. 114 Sb. z. a n.) při její splatnosti. Dávka tvoří součást celní pohledávky a platí o ní příslušná ustanovení celního zákona.

(3) Při dovozu zboží, které bylo vyrobeno s použitím umělých sladidel nebo je obsahuje jako přísadu, vybírá se náhradní dávka, jejíž výše bude stanovena vládním nařízením.

§ 5.

Trestní ustanovení.

(1) Jakékoliv zkrácení nebo zatažení spotřební dávky nebo pokus o to se trestá jako těžký důchodkový přestupek čtyřnásobkem až osminásobkem zkrácené nebo nebezpečí zkrácení vydané dávky.

(2) Těžkého důchodkového přestupku se dopouští a trestá se čtyřnásobkem až osminásobkem dávky také ten, kdo vydá, koupí nebo jinak na sebe převede nebo použije umělých sladidel bez povolení nebo k jinému než povolenému účelu, třeba při tom nebyla zkrácena spotřební nebo monopolní dávka.

(3) Pro přestupky spáchané při dovozu umělých sladidel a zboží, které je z nich vyrobeno nebo je obsahuje jako přísadu, platí trestní ustanovení celního zákona (hlava VI).

(4) Při vyměření trestu bere se za základ ve všech případech (odstavce 1, 2 a 3) monopolní dávka (§ 4, odst. 2) a 550násobná sladivost sacharosy.

(5) Nelze-li ani zjistiti ani odhadnouti spotřební nebo monopolní dávku zkrácenou nebo vydanou nebezpečí zkrácení, podle níž má být vyměřena pokuta, jest uznati na pokutu do 500.000 Kč podle okolností případu.

(6) Jakékoliv jiné jednání nebo opomenutí proti ustanovením tohoto zákona a nařízením vydaným podle něho se trestají peněžitým trestem do 40.000 Kč.

(7) Je-li peněžitý trest uložený podle tohoto zákona nedobytný, nastoupí místo něho náhradní trest vězení od jednoho dne do jednoho roku, který se stanoví ve výměře jeden den za 100 Kč až 300 Kč podle míry provinění a podle výdělečných, důchodových, majetkových a osobních poměrů vinníka.

(8) Umělá sladidla, která byla vyrobena nebo dána do obchodu nebo spotřeby jiným způsobem, než jak je uveden v tomto zákoně a v nařízeních vydaných podle něho, propadají ve prospěch státu nehledíc k tomu, komu patří. Rovněž tak propadají ve prospěch státu zboží, k jehož výrobě bylo použito umělých sladidel bez povolení nebo které se nedovole-

ným způsobem dává do obchodu nebo spotřeby.

(9) Trestati přestupky ustanovení tohoto zákona a nařízení vydaných podle něho přísluší

a) trestním soudům důchodkovým, jde-li o těžké přestupky důchodkové,

b) finančním úřadům I. stolice spravujícím státní monopoly, jde-li o jiné přestupky. O odvoláních z rozhodnutí finančních úřadů I. stolice rozhodují s konečnou platností finanční úřady II. stolice.

(10) Úřady a důchodkové soudy rozhodující o přestupcích tohoto zákona hodnotí provedené důkazy podle volného uvážení.

(11) Trestnost přestupků se promlčuje za tři roky počínajíc dnem, kterého přestupek byl spáchán.

(12) Ustanovení důchodkového trestního zákona o nejvyšší výměře peněžitých trestů platí jen tehdy, uloží-li se místo peněžitého trestu, převyšujícího tuto nejvyšší výměru, trest na svobodě.

(13) Jinak platí o stíhání a trestání přestupků tohoto zákona a nařízení vydaných podle něho v zemích Slovenské a Podkarpatské třicátkový řád s instrukcí k němu z roku 1842 a hlava IX zák. čl. XI/1909, o správě veřejných daní, na ostatním území republiky Československé pak důchodkový trestní zákon z roku 1835, s doplňky a nařízenými k nim vydanými.

§ 6.

Ztráta živnostenského oprávnění.

Osobám, které byly pravoplatně odsouzeny pro těžký důchodkový přestupek podle tohoto zákona, může být odňato živnostenské oprávnění úřadem, který je vydal.

§ 7.

Poskytování pomoci.

(1) Státní a jiné veřejné úřady nebo orgány jsou povinny v mezích své působnosti, pokud tomu nebrání zvláštní předpisy, poskytovat pomoc při provádění tohoto zákona.

(2) Dopravní podniky jsou povinny podávat místně příslušnému finančnímu úřadu I. stolice spravujícímu monopoly na jeho požádání výkazy o zásilkách umělých sladidel a surovin potřebných k jejich výrobě, které přijaly k dopravě, a dovoliti orgánům pověřeným prováděním tohoto zákona a nařízením vydaných podle něho, aby v úředních hodi-

nách nahlíželi do dopravních záznamů; při tom jest dbáti toho, aby nebyla zdržována přeprava.

§ 8.

Přechodná ustanovení.

(1) Zásoby umělých sladidel, které budou v den účinnosti tohoto zákona ve volném oběhu v prodeji, podléhají nově stanoveným prodejním cenám. Prodávači umělých sladidel jsou povinni hlásiti do 8 dnů ode dne účinnosti tohoto zákona zásobu umělých sladidel nacházející se v jejich držbě u finančního úřadu označeného vládním nařízením, připustiti vyšetření zásob a zaplatiti rozdíl mezi dřívější a novou nákupní cenou. Od povinnosti ohlášení a dodatečného zapravení rozdílu jsou osvobozena jen neúplná drobná balení v lékárnách (veřejných, ústavních, domácích a příručích) otevřená k přípravě potřebných léčiv.

(2) Rovněž tak podléhají nově stanoveným prodejním cenám i zásoby umělých sladidel, které mají v den účinnosti na skladě živnostníci, jimž byla povolena výroba potravin, poživatin nebo jiného zboží s použitím umělých sladidel.

(3) Podrobná ustanovení o ohlášení, vyšetření zásob a o zapravení rozdílu budou vydána vládním nařízením.

§ 9.

Platnost ustanovení o státních monopolech.

Pro monopol umělých sladidel platí též všeobecná ustanovení o státních monopolech.

§ 10.

Závěrečná ustanovení.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1938 a končí dnem 31. prosince 1940; tímto dnem pozbývají platnosti cis. nařízení ze dne 25. ledna 1917, č. 37 ř. z., jímž se zavádí monopol pro umělá sladidla, prováděcí nařízení k němu ze dne 12. února 1917, č. 57 ř. z., zák. čl. XXII/1912, o státním monopolu umělých sladidel, a všechna jiná ustanovení odporující tomuto zákonu.

(2) Tento zákon provede ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Kalfus v. r.

271.

Vládní nařízení

ze dne 24. prosince 1937,

kterým se provádí zákon ze dne 21. prosince 1937, č. 270 Sb. z. a n., jímž se upravuje státní monopol umělých sladidel.

Vláda republiky Československé nařizuje podle zákona ze dne 21. prosince 1937, č. 270 Sb. z. a n., jímž se upravuje státní monopol umělých sladidel:

§ 1.

Pojem umělých sladidel.

(1) Za umělá sladidla se považují nejen organické látky vyrobené uměle (synthesí), nenáležející podle svého chemického složení ke skupině glycidů (uhlohydrátů), nýbrž i všechny ostatní organické látky uměle připravené, které mají stejnou nebo větší sladivost než sacharosa. K nim zejména patří sacharin (kyselina anhydro-ortho-sulfamino-benzoová, ortho-sulfimid kyseliny benzoové) a jeho soli, dulcin (para-fenetolkarbamid), glucin (sodná sůl směsi disulfokyseliny a trisulfokyseliny triazinu) a jiná umělá sladidla přicházející do obchodu pod jakýmkoliv pojmenováním.

(2) Výtažky ze sladkých rostlinných látek se nepokládají za umělá sladidla, i kdyby měly sladivost stejnou nebo větší než sacharosa.

(3) Za umělá sladidla se považují též veškeré látky s přísadou umělých sladidel, pokud mají stejnou nebo větší sladivost než sacharosa, dále směsi látek, k jichž výrobě bylo použito umělých sladidel, jsou-li určeny a způsobilé ke slazení, i když mají menší sladivost než sacharosa.

(4) Za umělá sladidla se považuje též sladce nechutnající kyselina ortho-sulfaminobenzoová, její estery a ortho-toluen-sulfamid.

(5) Pro určení sladivosti je rozhodný znalecký posudek orgánu stanoveného správou monopolu, který zjišťuje sladivost metodou uznanou vědecky.

(6) Umělá sladidla ve zboží jimi slazeném se zjišťují kvalitativním určením metodou uznanou vědecky.

§ 2.

Výroba umělých sladidel.

(1) Neprovozuje-li stát výrobu umělých sladidel, může ministerstvo financí uděliti